

Monitorings- en beleidsevaluatieprogramma (gemeentelijk) onderwijsachterstandenbeleid

Opdrachtbeschrijving coördinator

Verschillende omgevingskenmerken van leerlingen kunnen van invloed zijn op schoolprestaties van leerlingen. Voorbeelden van factoren zijn het opleidingsniveau van de ouders, het gemiddelde opleidingsniveau van alle moeders op school, het land van herkomst van de ouders, de verblijfsduur van de moeder in Nederland, en of ouders in de schuldsanering zitten. Kinderen waar een of meerdere factoren voor gelden hebben een grotere kans op onderwijsachterstanden: zij presteren mogelijk minder goed dan zij zouden kunnen. Het onderwijsachterstandenbeleid is erop gericht om deze achterstanden te verkleinen.

Vanaf 2019 verandert het (gemeentelijk) onderwijsachterstandenbeleid op een aantal belangrijke onderdelen. Het kabinet heeft €170 miljoen uitgetrokken om de kwaliteit en kwantiteit van de voorschoolse educatie te verhogen. Op dit moment hebben gemeenten de wettelijke taak om per week tien uur voorschoolse educatie aan te bieden aan peuters met een risico op een onderwijsachterstand (doelgroeppeuters). Vanaf 2020 moeten alle gemeenten voldoen aan de nieuwe urennorm van 960 uur voor doelgroeppeuters tussen de 2,5 en 4 jaar oud¹, en vanaf 2022 dient ook extra, hbo-geschoold, personeel te worden ingezet.

Daarnaast verandert de bekostigingssystematiek voor basisscholen en gemeenten. Basisscholen en gemeenten ontvangen middelen voor het bestrijden van onderwijsachterstanden. Op dit moment wordt hiervoor gebruik gemaakt van een gewichtenregeling op basis van het opleidingsniveau van de ouders. Vanaf 2019 worden deze middelen verdeeld op basis van scores op een nieuwe CBS-indicator voor onderwijsachterstanden. Dat betekent dat scholen en gemeenten te maken kunnen krijgen met een veranderend budget voor onderwijsachterstanden, en daarom nieuwe beleidskeuzes moeten maken.

Om de implementatie en effecten van deze investeringen te monitoren, heeft het ministerie van OCW een monitorings- en beleidsevaluatieprogramma opgezet. Doel van het programma is te meten wat de impact is van extra investeringen in voor- en voegschoolse educatie, hoe de wijzigingen in het (gemeentelijke) onderwijsachterstandenbeleid vorm krijgen in het beleid en de praktijk en of de wijzigingen de beoogde effecten teweeg hebben gebracht.

Het monitorings- en beleidsevaluatieprogramma bestaat uit verschillende onderzoeksprogramma's, die nauw met elkaar samenhangen:

1. Kwaliteit voorschoolse educatie (uitgevoerd door de Inspectie van het Onderwijs);
2. Quasi-experimenteel onderzoek voorschoolse educatie;
3. Implementatieonderzoek nieuwe eisen voorschoolse educatie
4. Bestedingsonderzoek voorschoolse educatie;
5. Kwaliteit voegschoolse educatie (uitgevoerd door Inspectie van het Onderwijs en CPB);
6. R&D-programma Onderwijsachterstandenbeleid: naar effectieve interventies op basisscholen (groep 1 t/m 8);
7. Evaluatie CBS-indicator (uitgevoerd door het CBS en OCW);
8. Evaluatie uitkeringsvorm gemeenten (call for proposals).

Voor een goede beheersing van het gehele programma is een centrale coördinatie noodzakelijk. Het ministerie van OCW stelt budget beschikbaar voor het aanstellen van een coördinator voor de

---

¹ Deze urennorm is als volgt opgebouwd: 16 uur voor 40 weken per jaar gedurende 1,5 jaar.

dagelijkse leiding. De coördinator is verantwoordelijk voor de inhoudelijke afstemming en samenhang tussen de programma's (inclusief het leggen van verbindingen tussen de onderzoeken waar wenselijk en inhoudelijk relevant) en de afstemming met het ministerie van OCW. Daarnaast is de coördinator verantwoordelijk voor het tussentijds rapporteren van de onderzoeksresultaten aan het ministerie van OCW die dat onder meer kan benutten om de Tweede Kamer te informeren.

De coördinator zal zijn functie uitoefenen onder toezicht van een nog in te stellen programmacommissie, bestaande uit vertegenwoordigers afkomstig uit het beleid, praktijk en wetenschap.

Vooralsnog stelt het ministerie € 42.000 beschikbaar voor een functie van tenminste 0,2 fte en een periode van een jaar. Aan het einde van dat jaar zal een beknopte, tussentijds evaluatie plaatsvinden, met de mogelijkheid tot verlenging voor maximaal de looptijd van het programma.

Taken van de coördinator zijn:

- Informatievoorziening, inhoudelijke afstemming en samenhang tussen de programma's en de daarbij betrokken onderzoekers;
- Informatievoorziening, inhoudelijke afstemming van de programma's en de voortgang daarvan met overige belanghebbenden;
- Kennisdeling naar OCW en andere betrokken departementen (in afstemming met OCW);
- Informatievoorziening over de onderzoeksprogramma's naar de betrokken onderzoekers;
- Mede-voorbereiden van informatievoorziening aan de Tweede Kamer;
- Zorgdragen voor een goede afstemming tussen de regisseur en begeleidingscommissie van het R&D-programma en de programmacommissie;
- Voorbereiden van adviezen over het (gemeentelijk) onderwijsachterstandenbeleid naar aanleiding van de deelprogramma's en/of het gehele programma;
- Kennisdeling naar niet aan het onderzoek deelnemende instellingen;
- Periodiek rapporteren over de (verbinding van) de resultaten uit de onderzoeken.

Gevraagd profiel:

- Vakinhoudelijk goed onderlegd (bij voorkeur gepromoveerd en veel onderzoekservaring, ook in de experimentele richting);
- Goed in planning en organisatie;
- Projectmanager;
- Procesmanager;
- Verbinder;
- Goede schrijver;
- Ervaring met politiek/bestuurlijke omgeving;
- Goede communicatieve vaardigheden.

Bijlagen:

1. Overzicht monitorings- en beleidsevaluatieprogramma
2. Tijdpad en procedure
3. Richtlijnen financiering